

εργαστήρι ΤΕΧΝΗΣ στο 11ο Δημοτικό / φωτογραφία Αρχείου/2011

ΤΑ ΦΡΕΣΚΑ

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΩΝ 11^{ΟΥ} & 63^{ΟΥ}
ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ζωγραφίζω, ΣυνΑΡΤώ! ΟραΜΑΤΙζομαι, ΔιαΧΕΙΡΙζομαι! *

T.61 02-06-2015

* ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΔΥΝΑΤΗ ΕΙΚΟΝΑ ΠΟΥ ΦΑΝΕΡΩΘΗΚΕ ΣΕ ΠΡΟΣΦΑΤΟ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ, ΟΤΑΝ ΠΑΙΔΙΑ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ, ΜΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΩΝ, ΖΗΤΟΥΣΑΝ ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΕΝΑ ΜΕΓΑΛΑ ΧΑΡΤΙΑ & ΜΑΡΚΑΔΟΡΟΥΣ ΓΙΑ ΝΑ ΖΩΓΡΑΦΙΖΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΥΛΗ!

Η ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ ΕΧΕΙ ΔΥΝΑΜΗ.

Οι πίνακες είναι βουβοί κι όμως αφηγούνται. Όλοι, όχι μόνο αυτοί που είναι φανερά αφηγηματικοί. Μια προσωπογραφία δίνει εξίσου πολλά στοιχεία με έναν πίνακα που παρουσιάζει μια πολυπρόσωπη σκηνή. Όπως η *Αυτοπροσωπογραφία* του Ρέμπραντ, η οποία φανερώνει τη σιγουριά του μεγάλου καλλιτέχνη.

Οι πίνακες είναι ομιλούντα βιβλία! Ακούμε την *Κραυγή* του Έντβαρντ Μουνκ, τη *Χιονοθύελλα* να λυσομανά στο έργο του Τέρνερ, τη μουσική που συνοδεύει το νούμερο στο *Τσίρκο* του Σερά. Μπορούμε να υποθέσουμε τι γράφει η επιστολή που διαβάζει η *Γυναίκα με τα μπλε* του Βερμέερ. Προσπαθούμε να εξιχνιάσουμε το μυστήριο που κρύβει *Το κορίτσι με τους γλάρους* του Γκιστάβ Κουρμπέ.

Για εμάς, τους παιδαγωγούς, αρκεί τα παιδιά να σκεφτούν, να παρατηρήσουν, να συγκρίνουν, να ρωτήσουν και τελικά να αισθανθούν άνετα μιλώντας για πράγματα που οι μεγάλοι τα αξιολογούν ως έργα εξαιρετικά, ξεφεύγοντας από τον ακαδημαϊσμό που επιβάλλει την ιστορική αξιολόγηση των έργων και αντιμετωπίζοντας το κάθε έργο σαν κάτι μακρινό και ταυτόχρονα κοντινό, οικείο και ξένο.

Έτσι, μπορούμε να μιλήσουμε, σε κάθε περίπτωση σχεδόν, για τη ζωγραφική και είτε να ξεκινήσουμε από αυτήν είτε να καταλήξουμε σ' αυτήν.

Διδάσκουμε Χημεία; Μπορούμε να δείξουμε το Μπλε του Κλάιν, το χρώμα που έφτιαξε ο ζωγράφος μαζί με ένα χημικό, και να συζητήσουμε για την κατασκευή των χρωμάτων.

Διδάσκουμε Φυσική; Το μάθημα για τις ιδιότητες του φωτός θα γίνει πιο πλούσιο όταν θα παρατηρήσουμε πως τις απέδωσαν οι ιμπρεσιονιστές.

Τα Μαθηματικά, η Γεωμετρία, η Στερεομετρία θα πάρουν άλλο χρώμα αν δοκιμάσουμε να εκφραστούμε ζωγραφικά με τα σχήματα και τους όγκους όπως ο Πικάσο και ο Ντελονέ.

Ασκούμαστε στη γραπτή έκφραση; Ας δούμε τον πίνακα του Τέρνερ (*Η Χιονοθύελλα*) κι ας γράψουμε ένα ποίημα ή ένα πεζό για τη δύναμη των στοιχείων της φύσης.

Διδάσκουμε θέματα νεότερης Ιστορίας; Ο πίνακας του Μαλέβιτς (*Κεφάλι ρώσου χωρικού με μαύρη γενειάδα*) μπορεί να είναι η αφορμή για να συζητήσουμε τη θέση των καλλιτεχνών στην κοινωνία και την κριτική που ασκούν σε αυτή με τα έργα τους.

Μιλάμε για το φιλελληνισμό; Ο πίνακας του Ντελακρούά (*Η σφαγή της Χίου*) αποδίδει τα συναισθήματα των Ευρωπαίων για τον αγώνα των Ελλήνων.

Αναφερόμαστε στα ήθη, στην καθημερινή ζωή παλιότερων εποχών; Παρατηρούμε είτε τις *Μενίνιες* του πίνακα του Βελάσκεθ, και βλέπουμε μια όψη της βασιλικής αυλής της Ισπανίας, είτε πως έπαιζαν τα παιδιά στα *Παιδικά παιχνίδια* του Μπρέγκελ παραπάνω από 400 χρόνια πριν.

Συζητάμε για τους ξένους, τους μετανάστευση στη χώρα μας ή αλλού; Προεκτείνουμε τη ματιά του Σαγκάλ στους *Νιόπαντρους του Πύργου του Άιφελ*, ο οποίος ζωγραφίζει αναμνήσεις από την πατρίδα του, τη Ρωσία, και μιλάμε για το πώς διατηρούνται τα πατρογονικά έθιμα στον καινούργιο τόπο εγκατάστασης.

Τα έργα διασταυρώνονται. Στα Θρησκευτικά οι πίνακες των Φρα Αντζέλικο και Λούκας Κράναχ μπορούν να αποτελέσουν αφετηρία για συζήτηση γύρω από τον τρόπο που αποδίδουν τις άγιες μορφές οι ζωγράφοι διαφορετικών δογμάτων και να συγκριθούν με τις βυζαντινές αγιογραφίες.

Τα ρεύματα, τα κινήματα, οι τεχνοτροπίες συνδέονται με τις εποχές, τις συνθήκες της κοινωνίας, το περιβάλλον όπου ζούσαν οι ζωγράφοι. Ο Μποπιτσέλι όφειλε, στη *Γέννηση της Αφροδίτης*, να αποδώσει με την τέχνη του τα οράματα του πάτρωνά του, του Λαυρεντίου του Μεγαλοπρεπούς. Ο Γκογκέν ζωγράφισε στη μορφή της *Βασίλισσας* τον τροπικό παράδεισο που ήταν η Ταϊτή εκείνη την εποχή.

Η κατανόηση της τέχνης γίνεται μέσα από συναισθήματα και ερωτήματα που εγείρονται στο θεατή. Πλάθουμε ιστορίες γύρω από τις εικόνες, συνδέουμε, διαπιστώνουμε, αναρωτιόμαστε, ψάχνουμε κι αλλού για να βρούμε απαντήσεις. Κυρίως εκπαιδευόμαστε στην παρατήρηση. Διαβάζοντας τα κείμενα που συνοδεύουν τους πίνακες βρισκόμαστε σε ένα συνειρμικό σχολιασμό τους: ποιος, τότε, γιατί, πώς, για ποιον.

Πράγματι, φαίνεται πως η ζωγραφική έχει μυστικά που μπορούν να ενδιαφέρουν όλους μας, και φυσικά τα παιδιά και τους νέους!

Πηγή: Σελιέ Μαρί, 2006, *Ζωγραφική πες μου τα μυστικά σου*, εκδ. Μεταίχμιο, (σ. 96-97, Επίμετρο, Μαρίζας Ντεκάστρο, αποσπάσματα)

Το τεύχος αφιερώνεται : Α. στις Δασκάλες Κατερίνα Καρανάτση, & Άρτεμη Τατσιή & στην Τπίκα Κουφοβασίλη -εκπαιδευτικό / εικαστικό- που το 2009-10 συνεργαστήκαμε άφογα για την έκθεση εικαστικών των μαθητών μας: *ΟΨΕΙΣ & ΑΠΟΨΕΙΣ*, στο Πολιτιστικό Κέντρο ΚΕΘΕΑ Διάβαση / 6-2010

Β. Στην Ομάδα F -Athens για τα νέα graffiti τους, μέχρι τελικής πτώσης!
Γ. Στους γονείς που τα καλοκαίρια οργανώνουν επισκέψεις σε χώρους τέχνης και δίνουν απλά μέσα ή «επαναχρησιμοποιούν» καθημερινά υλικά για την ολόπλευρη ανάπτυξη και την εικαστική έκφραση των παιδιών τους.